

ชื่อเรื่องคุณิพนธ์	การแบ่งปันความรู้การค้าชายแดนไทยของหอการค้าจังหวัดภาคเหนือตอนบน
ชื่อผู้เขียน	ทรงสรรค์ อุดมศิลป์
หลักสูตร	ปรัชญาคุษุภัณทัต (สังคมศาสตร)
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. จักรพันธุ์ วงษ์บูรณาวาทย
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.อ. ดร. ธงชัย อยู่ญาคิงค์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มงคลชัย วิริยะพนิจ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การแบ่งปันความรู้การค้าชายแดนไทยของหอการค้าจังหวัดภาคเหนือตอนบน มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) ศึกษาลักษณะการแบ่งปันความรู้การค้าชายแดนของหอการค้าจังหวัดภาคเหนือตอนบน (2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการแบ่งปันความรู้การค้าชายแดนของหอการค้าจังหวัดภาคเหนือตอนบน และ(3) เสนอแบบจำลองของการแบ่งปันความรู้การค้าชายแดน

การดำเนินการวิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ และการวิจัยเอกสาร หน่วยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ในลักษณะการวิเคราะห์เนื้อหา และการศึกษาหน่วยของการวิเคราะห์ของงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย หอการค้าจังหวัดเชียงราย หอการค้าจังหวัดพะเยา และหอการค้าจังหวัดน่าน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย กรรมการหอการค้าจังหวัด และผู้ประกอบการค้าชายแดนไทยกับสปป.ลาว ของทั้ง 3 จังหวัดดังกล่าว รวมการสัมภาษณ์กรรมการและผู้ประกอบการจำนวน 32 ราย

ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมที่เป็นลักษณะการแบ่งปันความรู้ของจังหวัดภาคเหนือตอนบน มีลักษณะกิจกรรมอยู่สามกิจกรรม คือ (1) กิจกรรมการประชุมที่เป็นทางการประจำเดือน (2) การอบรมสัมมนาฝึกปฏิบัติที่มีลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และ (3) การประชุมที่ไม่เป็น

ทางการของผู้ประกอบการค้าชายแดนด้วยกัน ส่วนปัจจัยที่ส่งเสริมการแบ่งปันความรู้ของหอการค้าทั้งสามจังหวัดมี 8 ปัจจัย คือ (1) โครงสร้างของกรรมการหอการค้าจังหวัด (2) การทำงานร่วมกับภาครัฐ (3) การทำงานเป็นเครือข่ายกับหน่วยงาน (4) ความไว้วางใจกัน (5) ความสัมพันธ์ส่วนตัว (6) มีปัญหาอุปสรรคการค้าชายแดน (7) การเป็นสมาชิกชมรมต่าง ๆ ในพื้นที่ และ (8) สภาพสังคมวัฒนธรรมร่วมกัน จากปัจจัยส่งเสริมการแบ่งปันความรู้ที่ค้นพบดังกล่าว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เพื่อนำเสนอแบบจำลองการแบ่งปันความรู้สองแบบจำลอง แบบจำลองที่หนึ่ง ประกอบด้วยปัจจัยเสริมการแบ่งปันความรู้ เจ็ดปัจจัยเสริม แบบจำลองนี้สามารถประยุกต์ใช้กับหอการค้าจังหวัดพะเยา หอการค้าจังหวัดน่าน ส่วนแบบจำลองที่สอง มีปัจจัยเสริมการแบ่งปันความรู้ สามปัจจัย แบบจำลองนี้สามารถประยุกต์ใช้กับหอการค้าจังหวัดเชียงราย

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยมีสามประการ ประการแรก เพื่อความเข้าใจที่ลึกซึ้งถึงการแบ่งปันความรู้การค้าชายแดนไทยของพื้นที่ที่เป็นหน่วยในการศึกษานี้ ควรต้องมีการศึกษาประเด็นเครือข่ายทางสังคมของกลุ่มกรรมการหอการค้าและผู้ประกอบการ ประการที่สอง เพื่อความเข้าใจลักษณะการแบ่งปันความรู้ในแต่ละพื้นที่นั้น ควรต้องศึกษาบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ และประการที่สาม เนื่องด้วยแบบจำลองที่ผู้วิจัยนำเสนอ ยังไม่ได้มีการประยุกต์ใช้จริง ดังนั้นจึงยังไม่มีผลสะท้อนกลับของการทำงานจริงตามแบบจำลองดังกล่าว ซึ่งควรจะได้มีการศึกษาผลการทำงานตามแบบจำลองในโอกาสต่อไป

คำสำคัญ: การแบ่งปันความรู้/การค้าชายแดน/หอการค้าจังหวัดภาคเหนือตอนบน

Dissertation Title	Knowledge Sharing in Thai Border Trade of the Provincial Chambers of Commerce in the Upper Northern Provinces
Author	Songsan Udomsilp
Degree	Doctor of Philosophy (Social Sciences)
Advisor	Assoc. Prof. Dr. Chakrapand Wongburanavart
Co-Advisor	Asst. Prof. Gp. Capt. Dr. Thongchai Yooyativong Asst. Prof. Dr. Mongkolchai Wiriapinit

ABSTRACT

The purpose of this research has three objectives (1) to study the current knowledge sharing activity characteristics related to Thai border trade of the Provincial Chambers of Commerce (PCC) in the upper Northern provinces (2) to investigate the factors supporting knowledge sharing in Thai border (3) to propose the knowledge sharing model in Thai border trade.

This research utilized a qualitative method. Data were collected through means of interviewing, observation, and document analyzing. The data were analyzed by applying content analysis. The unit of the study of this research comprised of the three Provincial Chambers of Commerce groups of Chaing Rai, Payao, and Nan provinces. The samples of the study were divided into two groups; the PCC committees and the Thai-Laos PDL traders of those mentioned provincial chambers of commerce. In doing qualitative methods, 32 respondents in the research sites were interviewed.

The finding of this research revealed that knowledge sharing in Thai border trade in the upper Northern provincial chambers of commerce were performed and categorized into 3 activities: (1) formal monthly meeting (2) formal seminar or training with group discussion activity and (3) informal meeting among traders. The research further found that there were nine factors supporting knowledge sharing in Thai border trade namely; (1) the structure of the committee members of provincial chambers of commerce, (2) collaborative working with governmental offices related to border trade affairs, (3) collaborative working with other external organizations, (4) trust among traders, (5) trader personal relationship, (6) problem or obstacle related to border trade, (7) joining the local activities, (8) mutual society and culture and (9) physical and geographical location. There were two models of knowledge sharing in Thai border trade of the PCC in order to strengthen the organizations and to develop the Thai border trade finally. Model one is a knowledge sharing model which can be applied to Payao and Nan chambers of commerce and to the PCC in general. It was comprised of seven knowledge sharing supporting factors which derived from the study Model two is suitable for Chiang Rai chamber of commerce which was comprised of the three supporting factors.

This research suggested that three issues needed to be further studied in order to understand knowledge sharing characteristics of the specific site of the study; the first is the issue of social network of the members of the PCC; the second is the study of the social and cultural context and the last is the follow up study of the implementation of those suggested models.

Keywords: Knowledge sharing/Border trade/Upper northern provincial chamber of commerce